

Til Statsminister Erna Solberg

17. september 2019

INNSPILL TIL TOPPMØTE OM HAVVIND 17. SEPTEMBER 2019

Norges Rederiforbund og Norsk Industri takker for invitasjonen til toppmøte om havvind i Bergen 17. september 2019. Havvindaktiviteter er allerede en viktig del av virksomheten til norske rederier, men aktiviteten skjer utenfor norsk sektor. Skal Norge ta lederskap innen flytende havvind, må vi snarest få på plass en helhetlig strategi med et klart mål om å etablere et hjemmemarked. Organisasjonene ønsker i dette notatet å gi **fem prioriterte innspill** til regjeringens videre arbeid med havbasert vindkraft i Norge.

Overgangen til et **lavutslippssamfunn** er en stor utfordring, men innebærer også store næringsøkonomiske muligheter. Verden står overfor et stort felles problem i form av menneskeskapt global oppvarming som følge av klimagassutslipp. Gjennom Parisavtalen har verdens land forpliktet seg til å stanse den globale oppvarmingen før den når to grader, og helst ikke mer enn 1,5 grader. Skal vi nå det målet må globale CO₂-utslipp reduseres med 80–90 % innen 2050.

De vedtatte **klimamålene krever en rask grønn omstilling** av verdensøkonomien. Forskning peker på at det er land som evner rask strukturell omstilling, gjennom å flytte investeringer mot nye vekstområder, som har størst sannsynlighet for å lykkes med å gjøre grønn omstilling til grønn vekst.

Norge er i dag en av verdens ledende havnasjoner. Vår kystlinje er en av verdens lengste, og vi råder over havareal som er mer enn fem ganger større enn vårt landareal. Hver dag går mange tusen nordmenn på jobb i en av havnæringene innen olje og gass, maritim eller sjømat. Disse næringene er så store at de står for nesten 70 prosent av våre eksportinntekter. Dette gir Norge en mulighet til å sette en global dagsorden på temaet hav og bærekraftig forvaltning, men også få frem den økonomiske betydningen av havene.

Vår sterke posisjon innen maritim og landbasert industri gir oss et unikt utgangspunkt for å ta en **lederrolle i utviklingen av flytende havvind**. Allerede i dag er bunnfast havvind kommersielt et multimilliardmarked, der deler av norsk industri og rederinæring deltar. Nå seiler flytende havvind opp som kompletterende og antageligvis etterhvert dominerende teknologi, ettersom de fleste havvindressursene internasjonalt ligger på dyp hvor bunnfast havvind ikke er aktuelt. En energikilde med stort potensial for alle land i verden med bratte sokler og store havdyp. Flytende havvind har ikke bare potensial som ren kraftproduksjon til strømmettet. Selv om det er et viktig element i seg selv for å erstatte sterkt forurensende kullkraftproduksjon i både Europa og resten av verden. Flytende havvind har også stort potensial knyttet til elektrifisering av offshore olje- og gassinntallasjoner – og dermed redusere utslipp fra dagens gasskraftverk. Flytende havvind kan brukes som energikilde til utvikling av havbasert oppdrett. Og ikke minst til produksjon av hydrogen fra vann. Hydrogen er en av de mest spennende alternative energibærerne for skip som skal seile langt. Havvindprodusert hydrogen vil være en alternativ energibærer med reelt nullutslipp. Ved å utvikle flytende løsninger for vindkraften kan det være en avgjørende bidragsyter til etablering av hydrogentilførsel i et volum og omfang som kreves for å kunne seile interkontinentalt med store skip.

Verdiskaping og omstilling av oljeklyngen. I dag er det betydelige leveranser fra norsk industri og rederinæring inn mot bunnfast havvind. Ettersom flytende havvind vil ta en større del av markedet, er potensialet for norsk verdiskaping betydelig større både i dybde og bredde da leveransene og tjenestene mot dette er enda mer lik vår offshore erfaring og teknologier. Dette er i realiteten en enorm mulighet til å videreføre vår opparbeidete oljekompetanse til fornybar sektor. Norge har også god erfaring med systemtenkning, og norske ingeniørmiljø vil kunne sammenstille havvind med gode løsninger for lagring og distribusjon av kraft til brukerne.

Norge har også etterhvert fått en betydelig «hydrogen-klynge» - noe som kan være en nøkkel i et helhetlig fornybart energisystem til havs. En premiss er at vi raskt kommer på banen med vindparker i Norge der norsk industri kan høste erfaringer med skalaproduksjon og skape effektive fabrikkasjons- og gjennomføringsmodeller. Hjemmemarkedet vil også tjene som en viktig referanse for norske aktører på eksportmarkedet.

På havvind kan Norge utgjøre en vesentlig global forskjell på klima. Og få verdiskaping ut av dette. Ikke bare internasjonalt, men også i Europa. Som EØS-land med spesielt forhold til EU, er det ekstra viktig at Norge på relevante områder bidrar i Europa. På elbil går Norge foran, men det er ikke i samme grad klima, men mye lokal byforurensing i fokus. Havvind er langt større effekt for Europas og klodens klimagassutslipp – og langt flere land involvert. I likhet med CCS, blir dette et område der Norge kan og bør ta lead – også fordi dette vil kunne skape mange tusen arbeidsplasser og verdiskaping for bedrifter og samfunn.

REGJERINGEN MÅ FØRE EN AKTIV POLITIKK SOM SIKRER INDUSTRIELL SATSING

Norges Rederiforbund og Norsk Industri mener norske myndigheter bør **tallfeste en målsetting for etablering av kommersiell havvindproduksjon** på norsk sokkel og for norske leveranser til havvindmarkedet, sistnevnte definert som andel av totalleveranser i markedet. Vi anser et mål på 10 prosent andel for norske selskaper i det globale havvindmarkedet innen 2030 som både realistisk og ambisiøst. For å sette industrien i stand til å konkurrere internasjonalt er et aktivt hjemmemarked en forutsetning. Målsetting for norsk sokkel mener vi bør settes til 3 gigawatt installert kapasitet innen 2030.

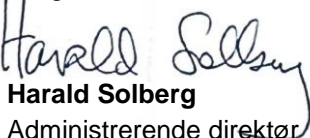
For næringen så haster med å **sikre helt grunnleggende rammebetingelser i Norge for å realisere vindkraftutbygging** til havs som områder hvor vi kan bygge ut vindkraft, konsesjonsvilkår, skattemessige vilkår, øvrig regulatorisk rammeverk og incentivordninger som sikrer industriell satsing.

Norges Rederiforbund og Norsk Industri ber regjeringen om **fem grep for å utvikle havvind i Norge;**

1. Etablere en klar og tydelig nasjonal målsetting for å utvikle Norge som energinasjon spesielt innenfor ny fornybar energi
2. Etablere et rammeverk og konsesjonssystem som bidrar til at vi legger til rette for en rask og effektiv utvikling av et ledende hjemmemarked
3. Etablere rammeverk som sikrer bredt aktørmangfold og markedsmessige rammebetingelser som gjør det attraktivt å investere i havvind i Norge
4. Etablere en nasjonal sektor avtale mellom næringsliv på land og hav, sammen med myndigheter, virkemiddelapparat, forskningsmiljøer og øvrige deler av klyngen som sikrer at vi bygger opp industri, kompetanse, arbeidsplasser og eksporterbar teknologi for (flytende) havvind. Inspirasjon kan hentes fra [UK Sector Deal Offshore Wind](#)
5. Innen sommeren 2020 bør alle konsesjons- og rammevilkår være avklart fra regjering og storting.

Med vennlig hilsen

Norges Rederiforbund

Harald Solberg
Administrerende direktør

Norsk Industri

Stein Lier-Hansen
Administrerende direktør